

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/5/2021
Identifikačné číslo spisu:	8520201764
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8520201764.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky I. E., bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom, so sídlom v Starej Ľubovni, Levočská 1, proti osobe povinnej platením výživného S. E., bývajúcemu v J., zastúpenému Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, so sídlom v Prešove, Hlavná 50, o určenie manželského výživného, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2Pc/25/2020, o návrhu osoby povinnej platením výživného na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenému na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2Pc/25/2020 Okresnému súdu Košice I n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj „okresný súd“) predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 2Pc/25/2020 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu povinného na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštancie z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 3 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Uvedený návrh povinný odôvodnil tým, že na Okresnom súde Stará Ľubovňa pôsobia príbuzní navrhovateľky, ktorí majú priateľské vzťahy so sudcami, a tým je daná možnosť ovplyvňovania sudcov.
2. Navrhovateľka sa k návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Košice I písomne nevyjadrila.
3. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa od 1. júla 2016 spravuje ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku č. 161/2015 Z.z. (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak. To platí i pre návrh na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti.
4. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Stará Ľubovňa) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Košice I). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.
5. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a po jej prejednaní bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh povinného na prikázanie sporu nie je dôvodný.

6. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. K prikázaniu sporu inému súdu možno preto pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie sporu, resp. právnej veci iným, než (doposiaľ) príslušným súdom znamenalo z komplexného pohľadu hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci.

7. Dôvody delegácie môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia účastníkov, ale aj doterajších výsledkov konania. Dôvody na strane účastníkov konania vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhých účastníkov konania.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetu konania a pomerov oboch strán sporu, resp. účastníkov konania. Súd prihliada na pomery a dopad prípadného prikázania veci tak vo vzťahu účastníka, ktorý vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na pomery a dopad prípadnej delegácie veci na ďalších účastníkov konania.

9. V danom prípade povinný odôvodňoval vhodnosť ním navrhovanej delegácie konania tým, že na Okresnom súde Stará Ľubovňa pôsobia príbuzní navrhovateľky, a že existuje možnosť ovplyvňovania sudcov zo strany príbuzných navrhovateľky, nakoľko tí majú s nimi priateľské vzťahy. Tieto dôvody vzhľadom na charakter daného konania podľa názoru najvyššieho súdu nevykazujú znaky takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Ku skutočnosti ohľadne domnejšej zaujatosti sudcov Okresného súdu Stará Ľubovňa v danom spore je potrebné podotknúť, že povinným tvrdená zaujatosť zákonného sudcu nie je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti. Dôvodom na prikázanie sporu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 CSP by mohlo byť len za predpokladu vylúčenia všetkých sudcov súdu majúceho inak spor prejednať a rozhodnúť. Navyše v danom spore už Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 11. februára 2021 č. k. 18NcC/1/2021-113 rozhodol o námietke zaujatosti tak, že sudcovia Okresného súdu Stará Ľubovňa nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. Z uvedeného preto nevyplýva, že by prikázanie daného sporu Okresnému súdu Košice I prinieslo oproti prejednaniu Okresným súdom Stará Ľubovňa zjednodušenie prístupu k súdu pre účastníkov konania, ani nepovedie k výraznejšiemu zhospodárneniu, či urýchleniu konania.

10. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu povinného nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.